vením pro nejv. správní soud v zákonech č. 103 a 104/26 (platový a učitelský), o obnově řízení před volebním soudem (str. 67) atd.

Podstatnější změny doznala v druhém vydání druhá část knížky: texty zákonů, zpracovaná drem Karlem Novákem. Obsahuje kromě textů otištěných ve vydání prvém (zákon o n. s. s., jednací řád n. s. s., zákon o patentním soudě) texty zákonů nových: novely k zák. o vol. soudě č. 145/24, zákona č. 144/24 o inkompatabilitě a zákona č. 217/25. Kromě toho pak řadu komentujících a odkazových poznámek a — což je nejhlavnější — velmi pěkný výbor judikatury k nejdůležitějším paragrafům zákona o n. s. s. Pro tuto část bude příručka vyhledávána snad i těmi, kdož pro theoretické problémy soudních kontrol nemají zájmu.

Hans Kelsen: Základy obecné teorie státní. »Sbírka spisů právnických a národohospodářských«, svazek XXIX. Brno 1926, Barvič & Novotný. 8°. Stran 84. Cena 15·— Kč. — Spisek jest výtahem z Kelsenova díla: Allgemeine Staatslehre (Berlín 1925), o němž byli čtenáři našeho listu podrobněji zpraveni (viz Všehrd VII., str. 199—203). Výtah pořídil sám autor a přeložil jej prof. Dr. František Weyr, který touto prací dokumentuje kolegiální solidaritu mezi stoupenci normativní teorie. — Mimo úvod, v němž autor kritisuje nejednotnost a neujasněnost metod t. zv. obecné státovědy, jak ji konstruuje panující nauka, rozdělen jest spis ve tři kapitoly, pojednávající o podstatě státu, platnosti a tvorbě právního řádu. Vycházeje z jediné základní zásady: stát = právní řád, řeší autor s úspěchem veškeré problémy shrnuté pod jménem obecné nauky státní. — V kapitole prvé probírají se základní znaky státu. Přesvědčivě jsou zde dokazovány hlavní these Kelsenovy státovědy: »vůle státu« jest pouhou fikcí a obrazným naznačením normativní platnosti státního řádu; rozdíl mezi platností normy a její účinností spočívá v tom, že tato jest jen představou normy (tedy skutečností ryze psychologickou); skutečnost, že státní řád aspoň do jisté míry jest účinný (působí), jest sice conditio sine qua non, nikoliv však conditio per quam pro platnost tohoto řádu; »moc státu« jest jen motivační síla představ, jichž obsahem je státní řád; státní akty, jsou-li ve shodě se státním řádem, jenž je stanoví, chápeme jako takové myšlenkovým pochodem, který je označen jako »přičítání«, a tudíž stát jakožto subjekt státních aktů jeví se jako bod přičítatelnosti. Dále jest zde probrána pomyslnost státu, rozdíly mezi zákonem přírodním a právním, mezi státem ve smyslu formálním a materielním, dualismus mezi státem a právem a jiné problémy. — Stejně jednotně a důsledně řešeny jsou pak v kapitole druhé otázky: státní moci, svrchovanosti, území a národa, centralisace a decentralisace, sdružení států; v kapitole třetí: tři funkce či »moci« státní (zákonodárná, výkonná a soudcovská), nauka o státních orgánech a o formách státních. — Při řešení všech těchto otázek projevuje se praktičnost normativní teorie, k jejímž hlavním tvůrcům náleží spisovatel i překladatel, t. j. její způsobilost k řešení jednotlivých problémů státovědy. Spis jest pro studium sice dosti obtížný a nelze mu porozuměti bez znalosti základů teorie normativní, ale jeho četba se úměrně myšlenkové námaze při ní vynaložené vyplatí, jak praví vystižně překladatel ve své předmluvě. Jest pak vhodnou informací všem, kdož se zabývají studiem práva státního a nemohou prostudovati velké dílo Kelsenovo. Pro zajímavost sluší připomenouti, že tento český překlad jest avlstně originálem, neboť jest prvým knižně vyšlým překladem vůbec, kdežto jeho německý originál zůstane v rukopise.

K. Gerlich.

Univ. prof. Dr. Frant. Čáda: Československá literatura právnická a státovědecká, vydaná od počátku republiky v letech 1918—1925. Nákladem Bursíka a Kohouta v Praze, 1926, 16°, stran 254, cena 10 Kč. — Po svém prvém úspěšném pokusu o soupis literatury právnické a státovědecké z r. 1922 (obsahuje literaturu do konce r. 1921), přichází prof. Dr. Čáda s novým soupisem, tentokráte značně rozšířeným nejen obsahově, nýbrž i technicky. Autor chce podati svou prací příručku hlavně praktickým právníkům, která by jim byla bezpečným vo-